

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 11C/274/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2214203756
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Jakubová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2015:2214203756.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda v konaní pred samosudkyňou JUDr. Monikou Jakubovou, v právnej veci žalobkyne: Pohotovosť, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpenej spoločnosťou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti žalovanej Slovenskej republike, Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

Súd žalobu v celom rozsahu zamietá.
Žalovanej náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Žalobkyňa sa návrhom doručeným Okresnému súdu Galanta 27.9.2012 domáhala, aby súd zaviazal žalovanú k náhrade škody v sume 125 eur a nemajetkovej ujmy v sume 597,46 eur. Svoj návrh odôvodnila tým, že nevydaním rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote, resp. v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov a vykonaním úradného postupu bez splnenia zákonných podmienok bol príčinou konkrétneho následku, ktorý sa prejavil vznikom materiálnej škody a nemajetkovej ujmy na strane žalobkyne. Exekučný súd vykonaním postupu podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku spôsobom odporujúcim zákonu založil svoju právomoc a postavil sa do pozície orgánu vykonávajúceho komplexné preskúmanie exekučného titulu metódou, ktorá mu ako exekučnému súdu neprináležala. Porušil teda princíp právnej istoty, nakoľko v danej veci bola daná prekážka právoplatne rozhodnutej veci. Bol tu totiž právoplatný rozsudok rozhodcovského súdu, ktorý je rovnocenným exekučným titulom ako rozsudok vydaný všeobecným súdom. Exekučný súd postupoval nesústreďene a so zbytočnými prieťahmi tak, že k rozhodnutiu o vydanie poverenia pristúpil až po veľmi dlhej dobe. V tejto súvislosti vznikla žalobkyni majetková škoda predstavujúca náhradu istiny spolu s jej príslušenstvom, ktorá viac nemôže byť priznaná všeobecným súdom. Pokiaľ ide o náhradu nemajetkovej ujmy poukázala na článok 46 Ústavy Slovenskej republiky a článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Má za to, že samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Vďaka skorému rozhodnutiu exekučného súdu (to je rozhodnutiu v zákonnej lehote) mohla žalobkyňa uskutočniť rad krokov smerujúcich k zvýšeniu úspechu mimosúdneho zabezpečenia vymožiteľnosti jej pohľadávky voči povinnému C. Q., N.. XX.Q. XXXX. Dodala, že každý má právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy. Žalobkyňa vo svojom návrhu súčasne vzniesla námietku zaujatosti sudcov Okresného súdu Galanta.

K návrhu žalobkyne sa vyjadrila žalovaná, ktorá okrem iného poukázala na nejasný titul nároku na náhradu škody, nakoľko z návrhu nie je zrejmé, či sa namieta nesprávny úradný postup v podobe prieťahov v konaní alebo sa nároku domáha z dôvodu rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia ako nezákonného rozhodnutia. Poukázala na to, že všeobecný súd v konaní o náhradu škody nie je oprávnený posudzovať prieťahy v konaní súdu, lebo túto právomoc má iba predseda súdu alebo

Ústavný súd Slovenskej republiky. Považoval návrh za podaný predčasne, keďže v zmysle § 15 ods. 1 a § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. od doručenia žiadostí o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody neuplynulo 6 mesiacov. Žalovaná poukázala na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 16/02, v ktorom ústavný súd konštatoval, že samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty neznamená automaticky prieťahy v konaní. Žalobkyňa podľa názoru žalovanej nepreukázala podanie sťažnosti na prieťahy v konaní a ani rozhodnutie, v ktorom by bolo konštatované porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, ktorých existenciu môže konštatovať len ústavný súd, preto nie je preukázaný ani nesprávny úradný postup. Rovnako žalovaná namietala aj vyčíslenie materiálnej škody s odôvodnením, že požadovať paušálnu sumu je nesprávne a účelové. V konaní je potrebné preukázať skutočnú škodu listinnými dôkazmi. Pokiaľ ide o nemajetkovú ujmu, poskytovanie finančného zadosťučinenia nie je automatické, ale podlieha podrobnému skúmaniu. Ďalej vzniesla námietku premlčania. Navrhla žalobu zamietnuť a priznať jej náhradu trov konania.

Krajský súd v Trnave uznesením zo 17.októbra 2012 sp. zn. 11NcC/42/2012 rozhodol, že sudcovia Okresného súdu Galanta sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí sp. zn. 20C/78/2012 a vec prikázal na prejednanie a rozhodnutie Okresnému súdu Dunajská Streda, ktorému vec napadla pod sp. zn. 11C/39/2013. Okresný súd Dunajská Streda uznesením z 5.decembra 2013 sp. zn. 11C/39/2013 návrhy pôvodne vedené na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 20C/78/2012 vylúčil na samostatné konania.

Podľa § 115a ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (O.s.p.) pojednávanie nie je potrebné nariaďovať ani v drobných sporoch.

Podľa § 200ea ods. 1 O.s.p. ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1 000 eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

Podľa § 156 ods. 3 O.s.p. vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením.

Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi (návrh, vyjadrenie žalovanej, návrh na odročenie pojednávania, podstatný obsah spisu Okresného súdu Galanta sp. zn. 15Er/1284/2010, ako i ostatným obsahom spisu). Súd z vlastnej činnosti zistil, že žalobkyňa do Spr 155/2014 doložila znalecký posudok Ekonomickej univerzity v Bratislave č. 1/2014, ktorý má preukazovať výšku vzniknutej škody. Hoci konkrétne v tejto danej veci nebolo navrhnuté vykonanie tohto dôkazu, súd sa touto skutočnosťou zaoberal (vychádzajúc z jej podania založeného v Spr) a návrh na doplnenie dokazovania znaleckým posudkom zamietol (navrhnutý dôkaz bol pre rozhodnutie súdu za tohto skutkového a právneho stavu právne irelevantný). Súd na základe vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav.

Dňa 8.decembra 2010 podal súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý na Okresný súd Galanta žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vo veci oprávnenej Pohotovosť, s.r.o. proti povinnému C. Q., N.. XX.Q. XXXX na vymoženie istiny 1798,41 eur s príslušenstvom. Exekučným titulom v danej veci bol rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu so sídlom v Bratislave z 29.júla 2010 sp. zn. SR 06571/10. Okresný súd Galanta uznesením z 22.júna 2011 č. k. 15Er/1284/2010-33 zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie s poukazom na § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, pretože mal za to, že rozhodcovská doložka je neplatná. Voči tomuto uzneseniu nebolo zo strany žalobkyne, resp. oprávnenej podané odvolanie a rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 31.augusta 2011. V súvislosti v týmto postupom súdu mala žalobkyňa vzniknúť škoda, náhrady ktorej sa v tomto konaní domáha.

Pokiaľ ide o posúdenie návrhu žalobkyne súd vychádzal z jeho obsahu. Právne posúdenie zistených skutkových okolností a ich podriadenie pod určitú právnu normu je úlohou súdu („aura novit curia“).

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom do 31.12.2012 (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“), štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci a) nezákonným rozhodnutím, b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo d) nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

Právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní. Právo na náhradu škody má i ten, s kým nebolo konané ako s účastníkom konania, aj keď s ním, ako s účastníkom konania, konané malo byť. Ak bolo nezákonné rozhodnutie vydané v konaní, na ktoré sa nevzťahujú predpisy o správnom konaní, právo na náhradu škody má ten, komu nezákonným rozhodnutím škoda vznikla (§ 5 ods. 1 až 3 zákona č. 514/2003 Z. z.).

Ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu. Právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa (§ 6 ods. 1 a 2 zákona č. 514/2003 Z. z.).

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehoty, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Každý je povinný bez zbytočného odkladu na požiadanie príslušného orgánu, ktorý koná v mene štátu, písomne oznámiť skutočnosti, ktoré majú význam pre predbežné prerokovanie nároku (§ 16 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z. z.).

Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z., výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa článku 48 ods. 2 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa článku 6 ods. 1 prvá veta Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov účinného do 31.5.2010 súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku účinného od 1.6.2010 súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Nakoľko žalovaná namietala, že návrh bol podaný predčasne, súd sa najprv vysporiadal s touto námietkou. V danej veci nebolo sporné, že žiadosť o predbežné prejednanie nároku bola Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky doručená 23. apríla 2012. Medzi podaním žiadosti o predbežné prejednanie nároku a podaním žaloby (27. septembra 2012) nebola dodržaná zákonná lehota 6 mesiacov. Táto však uplynula počas tohto konania a preto má súd za to, že táto námietka žalovanej nie je vzhľadom na uvedené dôvodná. Bolo nesporné, že nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov zo strany žalovanej uspokojený nebol.

Zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, alebo nezákonným rozhodnutím podľa zákona č. 514/2003 Z.z. je osobitnou zodpovednosťou a zodpovednosťou objektívnou (bez ohľadu na zavinenie). Všetky zákonné podmienky vzniku tejto zodpovednosti musia byť splnené kumulatívne. Pri nesplnení čo i len jednej podmienky zodpovednosť za škodu nevznikne. Pri splnení všetkých podmienok naraz sa zodpovednosti za škodu nemožno zbaviť. Základnými predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom alebo nezákonným rozhodnutím sú: 1/ nezákonné rozhodnutie, resp. nesprávny úradný postup, 2/ vznik a existencia škody a 3/ príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom a škodou.

Nesprávnym úradným postupom môže byť aj oneskorené vydanie rozhodnutia v dôsledku porušenia stanovených alebo primeraných lehôt na jeho vydanie, lebo znaky nesprávneho úradného postupu má aj nečinnosť štátneho orgánu alebo jeho činnosť, ktorá nie je vykonaná v stanovenej lehote alebo v lehote, ktorá zodpovedá právu na prejednanie veci „bez zbytočných prieťahov“ (čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky) - rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30.6.2010 sp. zn. 5 Cdo 126/2009.

V danom prípade mal súd za preukázané, že exekučný súd poverenie nevydal, naopak žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia zamietol, následne exekučné konanie zastavil.

Súd má za to, že exekučný súd postupoval v súlade so zákonom. Z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva, že zákon upravuje procesnú lehotu 15 dní na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie pre prípad, že exekučný súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom /od 1.6.2010 ani táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d), teda aj v prípade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených/. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie. Z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku nevyplýva, že lehota 15 dní by sa mala vzťahovať na prípad, ak exekučný súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom a žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Naopak, zákon takúto lehotu v prípade negatívneho rozhodnutia exekučného súdu neukladá a toto platilo aj pred 1. júnom 2010 (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 10.7.2013 č. k. II. ÚS 520/2012-39).

Samotné rozhodnutie o zamietnutí žiadosti na vydanie poverenia nemožno považovať za nesprávny úradný postup súdu, pretože postup súdu našiel vyjadrenie v rozhodnutí, nebol neefektívny (rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky z 29. júna 1999 sp. zn. 2 Cdom 129/97). Výsledkom rozhodovacej činnosti súdu je, že súd žiadosti o vydanie poverenia vyhovie, alebo žiadosť zamietne. Zo zákona nevyplýva, že kogentne musí vždy súd žiadosti vyhovieť. Práve táto rozhodovacia činnosť je podstatou súdnictva a nemožno ju vyhodnotiť ako nesprávny úradný postup (uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky z 25. augusta 2009 sp. zn. 25 Cdo 1018/07).

Nesprávny úradný postup možno vymedziť tak, že ide o porušenie právnou normou predpísaného postupu štátneho orgánu, alebo účelu postupu štátneho orgánu, či už súvisí alebo nesúvisí s rozhodovacou činnosťou štátneho orgánu a ak tento postup nenašiel svoj bezprostredný výraz vo vydanom rozhodnutí (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 24/04).

Súd na základe vyššie uvedeného preto konštatoval, že v danom prípade k nesprávnemu úradnému postupu súdu nedošlo (z pohľadu tvrdeného nedodržania zákonnej lehoty).

Čo sa týka prieťahov v konaní otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantované v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (prieťahy v konaní tvrdila žalobkyňa), je kompetentný preskúmať len ústavný súd, ktorý ju v súlade so svojou ustálenou judikatúrou preskúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Súdne konanie nie je kompetentný preskúmať súd v konaní o náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z., ale len Ústavný súd Slovenskej republiky na podklade ústavnej sťažnosti. Opačný výklad by znamenal, že by existovalo niekoľko orgánov, ktoré by boli oprávnené v tom istom čase preskúmať postup toho istého súdu z hľadiska vzniku zbytočných prieťahov. Pokiaľ by súd konajúci o náhrade škody mohol hodnotiť postup iného súdu z hľadiska existencie zbytočných prieťahov,

znamenaloby to absurdný záver, keďže všeobecné súdy by preskúmavali postup iných všeobecných súdov, pričom uvedené by mohlo smerovať aj k porušeniu inštančného princípu v súdnictve. Vecne príslušné pre rozhodovanie sporov o náhradu škody sú v prvom stupni zásadne okresné súdy, avšak súdy, ktoré môžu porušiť právo fyzických a právnických osôb na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov, môžu byť aj súdy vyššieho stupňa - krajský súd, najvyšší súd (porovnaj napr. dôvodová správa k zákonu č. 412/2012 Z. z.). Rozhodnutie ústavného súdu žalobkyňa nepredložila a na toto sa vo svojom návrhu ani neodvolávala.

Takýto výklad vyplýva aj z nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 7. mája 2013 sp. zn. IV. ÚS 471/2012, v zmysle ktorého v nadväznosti na vyslovenie porušenia základných práv sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jej práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu, pozn.) sa otvára priestor na to, aby sťažovateľka podala v súlade s ustanoveniami zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov žalobu o náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci, o ktorej sú oprávnené a aj povinné rozhodnúť vecne a miestne príslušné všeobecné súdy (pozn. súdu: jednalo sa najmä o exekúcie z toho istého obdobia ako v danom prípade). Ústavný súd tu teda vyslovil názor, že až po konštatovaní porušenia základných práv čl. 48 ods. 2 ústavy sa otvára možnosť podať predmetnú žalobu (teda v prípade, že chce byť v konaní úspešná).

Navyše, ako aj z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, nie každý prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR (II. US 57/01, I. US 46/01).

Nezákonné rozhodnutie je akékoľvek rozhodnutie orgánu verejnej moci, ktoré je v rozpore s právnym poriadkom Slovenskej republiky alebo záväzkami Slovenskej republiky, vyplývajúcimi z medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná. Právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezakonnosť príslušným orgánom. Právo na náhradu škody možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov.

Priznanie náhrady škody nie je podmienené úspešnosťou opravného prostriedku proti rozhodnutiu, ktoré sa neskôr stalo nezákonným (rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky z 26.8.2009 sp. zn. 31 Cdo 3489/2007).

Z exekučného spisu je zrejmé, že uznesenie o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia nebolo napadnuté odvolaním (pozn. súdu: poučenie o možnosti podať odvolanie uznesenie obsahovalo) a toto nebolo ani zrušené alebo zmenené pre nezakonnosť.

Je však nepochybné, že § 6 zákona č. 514/2003 Z. z. umožňuje výnimku z obligatórnej povinnosti vyčerpania riadnych opravných prostriedkov podľa osobitného predpisu. Zákonodarcu tým chcel umožniť v prípadoch hodných osobitného zreteľa uplatňovanie zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (pri splnení ostatných predpokladov) aj takým poškodeným, ktorí podmienku podania riadneho opravného prostriedku proti nezákonnému rozhodnutiu nespĺnili (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. apríla 2010 sp. zn. 5 Cdo 171/2009).

To, čo treba chápať pod pojmom prípady hodné osobitného zreteľa, je v danom prípade na posúdení súdu. Z obsahu exekučného spisu vyplýva, že žalobkyňa (oprávnená) nepodala v rámci exekučného konania riadny opravný prostriedok proti rozhodnutiu o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia. V konaní nebolo preukázané, že by existovalo rozhodnutie, ktorým bolo toto uznesenie zrušené alebo zmenené pre nezakonnosť. Prípady hodné osobitného zreteľa žalobkyňa ani netvrdila. Pre úplnosť však súd ešte uvádza, že vo všeobecnosti možno ustáliť, že by muselo ísť o prípady, keď nepodanie riadneho opravného prostriedku bolo spôsobené skutkovým alebo právnym stavom, ktorý vylučoval alebo znemožňoval jeho podanie (na strane účastníka: náhla nevyhnutná hospitalizácia, obmedzenie alebo strata procesnej spôsobilosti, na strane orgánu, ktorý nezákonné rozhodnutie vydal napr. nesprávne poučenie o možnosti podania opravného prostriedku a pod.).

Muselo by ísť ďalej o rozhodnutie, ktoré je zjavne nezákonné, napr. ak súd rozhodol vo veci, ktorá nepatrí do jeho právomoci, prekážka res iudicata (rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 7. októbra 2008 sp. zn. 13 Co 72/2008), čo žalobkyňa tvrdila.

Tu treba ale uviesť, že aj keď poškodený nevyužije možnosť podať odvolanie, môže sa domáhať náhrady škody, ale len za podmienky, že rozhodnutie bolo pre nezakonnosť zmenené alebo zrušené (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. júna 2010 sp. zn. 1 Cdo 43/2009).

Nedostatok právomoci súdu je neodstrániteľnou podmienkou konania, ktorá má za následok, že súd nemôže vydať rozhodnutie vo veci samej, ale musí konanie zastaviť a vec postúpiť inému orgánu. V danom prípade žalobkyňa právomoc súdu v exekučnom konaní nepopiera. Vyčíta mu, že v rozpore

so zákonom preskúmal rozhodcovský rozsudok po vecnej stránke, na čo nemal právomoc. Namíeta tak, že rozhodnutia súdov spočívajú na nesprávnej aplikácii a interpretácii ustanovení zákona. Ide tak o námietku, ktorú žalobkyňa uvádza vo väzbe na otázku zákonnosti a vecnej správnosti záverov súdu (právneho posúdenia veci), na ktorých záveroch založil svoje rozhodnutie (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. februára 2012 sp. zn. 4 Cdo 11/2012). V prejednávanej veci je nepochybné, že súd rozhodoval vo veci, ktorá patrí do jeho právomoci.

Prekážka rozsúdenej veci (*rei iudicatae*) svojou podstatou patrí k procesným podmienkam a jej existencia (zistenie) v každom štádiu konania vedie k zastaveniu konania. Táto prekážka nastáva predovšetkým vtedy, ak sa má v novom konaní prejednať tá istá vec. O tú istú vec ide vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb. Ten istý predmet konania je daný vtedy, ak ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutočných tvrdení, z ktorých bol uplatnený (t.j. ak vyplýva z rovnakého skutku). Pre posúdenie, či je daná prekážka veci právoplatne rozhodnutej, nie je významné, ako súd po právnej stránke posúdil skutkový dej, ktorý bol predmetom pôvodného konania. Prekážka veci právoplatne rozhodnutej je daná aj vtedy, pokiaľ určitý skutkový dej (skutok) bol po právnej stránke v pôvodnom konaní posúdený inak, nesprávne či neúplne. Pokiaľ ide o totožnosť účastníkov, nie je významné, či rovnaké osoby majú v novom konaní rovnaké alebo rozdielne procesné postavenie (či ten, kto bol v skoršom konaní žalobcom, je žalobcom aj v novom konaní alebo má postavenie žalovaného, resp. či ten, kto v skoršom konaní vystupoval ako žalovaný, má alebo nemá v novom konaní procesné postavenie žalovaného). Konanie sa týka tých istých osôb aj v prípade, ak v novom konaní vystupujú právni nástupcovia pôvodných účastníkov konania, či už z dôvodu univerzálnej alebo singulárnej sukcesie. Z obsahu spisu vyplýva, že konaniu vo veci exekúcie oprávnenej Pohotovosť, s.r.o., proti povinnému C. Q., N.. XX.Q. XXXX, o vymoženie 1798,41 eur s príslušenstvom, na základe rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu so sídlom v Bratislave z 29. júla 2010 sp. zn. SR 06571/10, vedenej na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 15Er/1284/2010, nepredchádzalo žiadne iné konanie na súde a vo veci nebolo predtým rozhodnuté.

Po podaní žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie súd preskúmava žiadosť o udelenie poverenia, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul z hľadiska ich súladu so zákonom. Pritom medziiným skúma, či návrh na vykonanie exekúcie má všetky náležitosti, či je k návrhu pripojený exekučný titul opatrený potvrdením (doložkou) o vykonateľnosti, či je exekučný titul materiálne vykonateľný, či sú oprávnení a povinní osobami uvedenými v exekučnom titule a či sú splnené všeobecné podmienky konania v zmysle § 103 O.s.p. Vzhľadom na to, že právoplatný rozhodcovský rozsudok má rovnaké účinky ako rozsudok všeobecného súdu, je exekučný súd povinný nakladať s takýmto rozsudkom rovnako ako s rozsudkom všeobecného súdu. V opačnom prípade by porušil zásadu rovnocennosti a neprípustne by uplatnil rozdielny procesný postup v prípade, ak oprávnený uplatňuje svoje právo na základe exekučného titulu vydaného všeobecným súdom a iný prístup, ak oprávnený uplatňuje svoje právo na základe exekučného titulu vydaného v rozhodcovskom konaní.

Rozhodnutie, ktoré nie je exekučným titulom, nie je spôsobilé byť podkladom pre nútený výkon rozhodnutia (exekúciu). Súdna prax je jednotná v názore, že už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie sa exekučný súd okrem iného zaoberá tým, či rozhodnutie (iný titul) uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie bolo vydané orgánom s právomocou na jeho vydanie a či z hľadísk zakotvených v príslušných právnych predpisoch ide o rozhodnutie (iný titul) vykonateľné tak po stránke formálnej ako aj materiálnej. V nadväznosti na uvedené je treba poukázať aj na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý v rozsudku z 27. januára 2007 sp. zn. 3 Cdo 164/1996 publikovanom v Zbierke stanovísk a rozhodnutí pod č. R 58/1997 uviedol, že „súdna exekúcia môže byť nariadená len na základe titulu, ktorý je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej. Ak bude exekúcia podľa titulu, ktorý tieto požiadavky nespĺňa, aj napriek tomu nesprávne nariadená, musí byť v každom štádiu konania i bez návrhu zastavená“.

Súd v exekučnom konaní nepreskúmaval vecnú správnosť rozhodcovského rozsudku, ale len realizoval svoje oprávnenie vyplývajúce zo zákona a to z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, t.j. oprávnenie posúdiť, či tento exekučný titul nie je v rozpore so zákonom (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. marca 2012 sp. zn. 6 Cdo 1/2012).

Z uvedeného je zrejmé, že žalobkyňa v konaní nepreukázala nesprávny úradný postup súdu ani nezákonné rozhodnutie súdu. Keďže všetky podmienky musia byť splnené kumulatívne, pri aplikácii logického výkladu bolo nadbytočné a nehospodárne dokazovať splnenie ďalších podmienok. Na základe uvedeného súd žalobu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol. Ďalšími predpokladmi zodpovednosti za škodu sa už preto nezaoberal.

Pokiaľ ide o vznesenú námietku premlčania zo strany žalovanej súd uvádza nasledovné. Premlčanie sa podľa ustálenej súdnej praxe skúma len u existujúceho nároku. Preto, keď súd dospel k záveru, že nárok žalobkyne nevznikol, vznesenou námietkou premlčania sa taktiež už nezaoberal.

Súd ďalej uvádza, že v prípade, ak sa v odôvodnení nezaoberal konkrétnou námietkou účastníkov konania, urobil tak preto, že daný argument a taktiež odpoveď naň nepovažoval pre rozhodnutie za rozhodujúce (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s.12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

V závere dáva súd žalobkyni do pozornosti, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv slobôd nepatrí dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

Len pre úplnosť súd uvádza, že žalobkyňa vo svojom žalobnom petite žiadala najprv o veci rozhodnúť tzv. medzitýmny rozsudkom (§ 152 ods. 2 O.s.p.). K tomu súd uvádza, že ak súd uzná, že je tu dôvod pre postup podľa § 152 ods. 2 O.s.p., môže vydať medzitýmny rozsudok aj bez návrhu účastníka konania. Ak súd takémuto návrhu účastníka konania na vydanie medzitýmneho rozsudku nevyhoví, nevzdáva o tom zvláštne rozhodnutie a s týmto návrhom sa ani nemusí vyporiadať v odôvodnení rozhodnutia o veci samej.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a konštatoval, že žalovanej vzniklo právo na náhradu trov konania voči žalobkyni, ktorá v konaní úspech nemala. Súd však úspešnej žalovanej náhradu trov konania nepriznal, pretože jej žiadne v tomto konaní nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Trnave prostredníctvom Okresného súdu Dunajská Streda, v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O. s. p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.